

ERFARINGSOPSAMLING PÅ SAMSKABELSESPROJEKT I DEN GODE GALSKAB

"Vi laver ikke bare teater for teatrets skyld - vi gør det, fordi vi har noget at sige. Sammen skriver vi stykket med vores kroppe og vores know how."

Klaus Rubin, lektor i drama og teater, VIA 2017

"Det giver en helt anden indsigt i menneskers liv, når man møder dem. Der er for meget grænser og kasser - jeg tror, sårbare mennesker bliver mere syge, hvis de bliver holdt udenfor."

Jacob Hohgrebe, grundlægger af De Splittergale, 2017

Indhold

1	Indledning	5
2	Dokumentationssporet.....	7
	Samarbejde med Visual Anthropology	7
	Forløb udvalgt til dokumentationssporet.....	8
3	Samskabelsessporet	9
	Devising som metode i projektet	9
	Participatorisk evaluering.....	10
	Lommefilm som dataindsamlingsmetode	11
4	Dokumentations- og læringssporet.....	13
5	At give kunsten en ny rolle i den socialfaglige indsats	14
	Fra udsat og isoleret til ekspert og fællesskab – De Splittergale	15
	Har Den Gode Galskab gjort indtryk og sat sig spor hos publikum – og deltagere?	16
	Paneldebat: Udsatte i fremtiden kræver nye kompetencer fra medarbejdere	17
	Om metoden og anvendelse	18
6	Opsamling.....	20
	Opsummering. Hvad kan lommefilm og deltagerinddragelse ift. dokumentation?	21
7	Litteraturliste	22
	Materialer fra forestillingerne:.....	24
	Refleksioner fra en pædagogstuderende.....	26

"Jeg har personligt fået et fællesskab ud af det at skabe en forestilling sammen, og man oplever, at alle bare er mennesker."
(lærerstud.2017)

1 Indledning

Den Gode Galskab er et projekt i Kulturhovedstad 2017. Det er et samarbejde mellem Socialforvaltningen, Aarhus Kommune, VIA University College Aarhus og De Splittergale.

Den Gode Galskab består af tre spor: et romaspor, et samskabelsesspor og et dokumentationsspor.

Dokumentationssporet har været forankret i Udvikling, Socialforvaltningen, Aarhus Kommune. Der er efter aftale med Styregruppen udarbejdet to dokumentationsfilm samt dette opsamlingsnotat.

I perioden 2013 til 2017 har der været afholdt ni projekter i samskabelsessporet. Alle projekter er forløbet over tre uger og er afsluttet med en forestilling. Syv af forestillingerne er blevet fulgt op af et debatarrangement umiddelbart efter forestillingen. Her blev publikum, politikere, fagprofessionelle, studerende og deltagere i forestillingen inviteret til en drøftelse af de temaer, der er taget op i forestillingen omkring stigmatisering af og fordomme om sårbare, udsatte og marginaliserede grupper i samfundet, samt det offentlige rolle og mødet mellem kommune og udsatte borgere.

Formålet med projektet har været:

- At give kunsten en ny rolle i den socialfaglige indsats
- At inddrage kulturelt marginaliserede grupper
- At få øje på ressourcer hos mennesker "på kanten"
- At udfordre og gentænke normalitetsbegrebet

Rethink har været overskriften i alle spor, og i dokumentationssporet betød det, at vi ville afprøve nye dokumentationsformer i metodevalg og formidling. Vi har valgt en dokumentationsform, der kunne tilgodese de kunstneriske processer, og som i høj grad involverede deltagerne aktivt¹.

Aktiviteterne i dokumentationssporet har haft fokus på at gentænke og videreudvikle en partcipatorisk og visuel evalueringstilgang.

Med udgangspunkt i metoder fra det etnografiske feltarbejde og lommefilm, er der indsamlet viden og erfaringer gennem deltagerobservation og audiovisuelle optagelser - under forberedelser, ved gennemførelse og efterfølgende af de kunstneriske samskabelsesprocesser og aktiviteter.

Studerende og deltagende borgere har været inddraget aktivt i dokumentation og formidling af oplevelser, viden og erfaringer undervejs i forløbet ved at anvende foto- og videooptagelser på deres mobiltelefon.

Optagelserne, der består af små videoklip, billeder og kommentarer, er efterfølgende blevet klippet sammen til en film á en halv times varighed.

Der er lavet dokumentation af to samskabelsesprojekter i hhv. 2016 og 2017. Dette notat dækker erfaringsopsamling på de to forløb.

¹ Evalueringstilgange og -metoder ift. kunstprojekter er meget begrænsede. Og de, der er udviklet, har primært fokus på vurdering af den kunstneriske kvalitet målt ift. præstation og modtagerens oplevelser. Se f.eks.: Langsted, J., Larsen, C.R., Hannah, K.,(2005):*Ønskekysten*, Forlaget Klim.

Dokumentationsfilmene fra samskabelsesprojekterne *Båden gynger* (2016) og *Jeg er Splittergal* (2017) er tilgængelige på Udviklings hjemmeside: www.udviklingsenheden.dk og på VIA's hjemmeside <http://via2017.via.dk/projekter/den-gode-galskab>.

2 Dokumentationssporet

Samarbejde med Visual Anthropology

I forbindelse med planlægning af dokumentationen tog vi i efteråret 2015 kontakt til Visual Anthropology, Aarhus Universitet for at drøfte mulighederne for et samarbejde i foråret 2016. I undervisningsmodulet Feltarbejde på overbygningen, skal de studerende indsamle og udarbejde etnografisk materiale ved hjælp af visuelle medier, f.eks. videooptagelser, fotografi og sociale medier. Det etnografiske feltarbejde består af observationer og deltagelse i de menneskers liv, som man ønsker at forstå og en analyse af, hvorfor mennesker handler og tænker, som de gør. Den antropologiske tilgang med deltagerinvolvering og visuel metode var derfor optimal i forhold til dokumentationsprocessen på Den Gode Galskab.

Vi aftalte, at studerende på overbygningen, som havde en særlig interesse for udsatte og marginaliserede grupper, ville blive tilbudt at deltage i det kommende samskabelsesprojekt. Med udgangspunkt i egen formulerede studieopgave, ville de følge og filme enkelte deltagere og interaktionerne mellem de forskellige grupper af deltagere. De færdige produkter, det vil sige de studerendes opgaver, ville indgå som produkter i dokumentationssporet. Evaluators opgave skulle være at igangsætte og sætte rammerne for evalueringen.

Desværre opstod der kort før projektopstart problemer i forhold til samordning af de to uddannelsesforløb, hvilket betød, at Visual Anthropology måtte trække sig.

Aarhus Kommune udarbejdede derfor en anden model, hvor en gruppe af de studerende på professionsuddannelserne – samtidig med at de deltog i aktiviteter i projektet – skulle indsamle data.

I projektbeskrivelsen for dokumentationssporet står, at vi ville:

- have fokus på videreudvikling af den participatoriske evalueringstilgang, herunder nye metoder til dokumentation af og læring i forhold til æstetiske samskabelsesprocesser på tværs af fagprofessioner og borgergrupper
- indsamle viden og erfaringer gennem deltagerobservation og audiovisuelle optagelser – under forberedelser, ved gennemførelse og efterfølgende af de kunstneriske samskabelsesprocesser og aktiviteter
- inddrage studerende og deltagende borgere aktivt i dokumentation og formidling af oplevelser, viden og erfaringer undervejs i forløbet ved at anvende foto- og videooptagelser på mobiltelefon

Inspiration til modellen hentede vi i participatorisk evaluering og lommefilm som metode.

Der var en forventning om, at samskabelsesprojekterne kunne bidrage med værdifuld læring, der ville sætte sig varige spor både i den socialfaglige indsats og i uddannelsernes læringsformer. Samt at erfaringerne og produktionerne fra dokumentationssporet kunne anvendes som undervisningsmateriale for studerende på lærer-, pædagog- og socialrådgiver- samt diakonuddannelserne.

Forløb udvalgt til dokumentationssporet

I samarbejde med styregruppen blev der udpeget to projekter fra samskabelsessporet, som er blevet dokumenteret.

Det drejer som om det syvende og det niende projektforløb i hhv. efteråret 2016 og efteråret 2017.

Temaerne i videoproduktionerne og i notatet er:

- hvordan det tværkulturelle, tværfaglige og tværmenneskelige møde kan medvirke til at nedbryde grænser, fordomme, tabuer etc. hos studerende, borgere og tilskuere
- hvordan kunst, musik, dans og teater kan blive et fælles sprog i mødet mellem studerende fra forskellige fagprofessioner og i mødet med udsatte borgere og grupper
- hvordan de studerende oplever den praksisnære læring
- hvordan lommefilm, som low technology partipatorisk metode til dataindsamling, kan bruges i dokumentation af samskabelse på tværs

Notatet indeholder desuden til sidst en oversigt over samtlige afholdte aktiviteter i samskabelsessporet og involverede deltagere.

3 Samskabelsessporet

Samskabelsessporet i Den Gode Galskab består af i alt ni projekter, der alle tager udgangspunkt i mennesker og grupper, som lever på kanten af samfundet med psykiatriske lidelser, sårbarhed, udsathed eller marginalisering. Med udgangspunkt i teater og drama som lærings- og udtryksform har grupper af studerende fra professionsuddannelserne på VIA gennem en praksisnær læring fået kendskab til, hvad det vil sige at være sårbar og udsat. De har fået indsigt i, hvordan det er at leve med en eller flere psykiske lidelser, og hvad det vil sige at blive stigmatiseret og blive holdt/holdt sig udenfor "det normale" i samfundet. Og endelig er de blevet konfronteret med egne holdninger og syn på udsathed, marginalisering og psykiske sygdomme. I samarbejdet med udsatte borgere og grupper har de studerende således haft adgang til førstehåndsviden på nært hold².

Den Gode Galskab handler om at give stemme til marginaliserede borgere i samfundet. Borgerne, de psykisk sårbare (fra De Splittergale) og marginaliserede (udsatte grønlandere og romaer) er eksperterne, som de studerende kan hente viden og erfaringer fra – erfaringer fra psykiatrien, og fra et liv på kanten af samfundet. I fællesskab og ved at bruge kunsten, musik, sang, dans og teater har de sammen sat ord og lyd på, hvad det vil sige at leve med disse udfordringer, og på forforståelser og fordomme.

Projekterne i samskabelsessporet indgår i det tværfaglige modul på bacheloruddannelsen på VIA. I et forløb på tre uger samarbejder studerende fra lærer-, pædagog-, socialrådgiver- og administrationsuddannelsen på VIA og pædagoguddannelsen på Diakonhøjskolen med udgangspunkt i en virkelighedsnær praksis og læring.

Medlemmer fra De Splittergale har deltaget i seks af projekterne. Her har der været fokus på, hvad det vil sige, og hvordan det opleves, at leve med en eller flere psykiatriske lidelser, om mødet med det offentlige system og om stigmatisering i samfundet. I to af projekterne har der været samarbejde med grønlandske studerende fra Socialpædagogisk Seminarium i hhv. Nuuk og Sisimut, Grønland, og i et projekt har de studerende indhentet førstehåndsviden fra herboende udsatte grønlandere i Aarhus. I et projekt deltog udover De Splittergale også en gruppe af romaer fra musiktruppen Lakatos Family Gypsy Dance Group³, som De Splittergale har haft et flerårigt nært samarbejde med.

Devising som metode i projektet

"Devising er en radikal form for teaterproduktion, fordi stykket udvikles og produceres af deltagerne undervejs i processen det er produktion og iscenesættelse af selvproduceret materiale."
(Kjølner, T., 2000)

Til samskabelsesprojekterne havde underviserne valgt devising metoden. "To devise" betyder at finde på, og ved hjælp af denne strukturerede teatermetode udvikle deltagerne med

² Se bilag 1 for oversigt over alle samskabelsesprojekterne i Den Gode Galskab

³ <http://www.lakatosgipsy.com/history-lakatos-gipsy-dance-group/>

udgangspunkt i egne ideer, erfaringer og færdigheder en fælles forestilling, der i musik, sang og drama formidlede nogle væsentlige socialfaglige temaer og problemstillinger.

Devising processen er inddelt i faser, som blev tilpasset de tre uger projektet forløb over:

En materialeproduktionsfase, som bestod af research og erfaringsindsamling. I denne indledende fase blev deltagerne præsenteret for projektet og for hinanden, og de studerende fik til opgave at være undersøgende på emnet for projektet ved at spørge f.eks. De Splittergale, romaer eller grønlandere og læse baggrundslitteratur. I det sidste projekt var den overordnede ramme, som underviserne på forhånd havde lagt, at forestillingen skulle ende op med 12 fortællinger fra seks Splittergales liv.

I dette projekt blev deltagerne i researchfasen inddelt i seks grupper bestående af en Splittergal og fem til seks studerende, der repræsenterede forskellige fagretninger.

Efter den første uge havde grupperne formuleret de første skitser til "historier" – og i slutningen af ugen bevægede de sig over i anden fase: kompositionsfasen, hvor der blev sat ord og musik på historierne. Dette arbejde fortsatte i den anden uge, hvor tredje fase: iscenesættelse gik i gang.

I denne uge præsenterede grupperne deres historier og kompositioner for hinanden, og der blev valgt til og fra i forhold til, hvad der skulle bruges i den endelige forestilling. Samtidig begyndte arbejdet med rekvisituvælgelse og sceneopbygning. Allerede i den første uge var en lille gruppe gået i gang med at planlægge et debatarrangement i forlængelse af forestillingen i uge tre.

I den sidste uge var arbejdet koncentreret om at beslutte det endelige indhold, komposition, iscenesættelse og øve forestillingen.

Participatorisk evaluering

Deltagerinvolverende eller participatorisk evaluering er meget lidt beskrevet i forhold til den type af projekt, som Den Gode Galskab repræsenterer. En af de førende danske evalueringseksperter Peter Dahler-Larsen, har for Center for Offentlig Innovation skrevet en vejledning om at evaluere innovative tiltag. Her beskrives ganske kort participatorisk evaluering.

Ifølge Peter Dahler-Larsen indebærer participatorisk evaluering⁴ at:

1. forskellige interessenter deltager i evalueringen
2. deres perspektiver, situationer, erfaringer eller synspunkter indgår med vægt
3. der trods forskelligheden tilsigtes en eller anden form for samarbejde om evalueringen, dens proces, temaer og/eller anvendelse

Ifølge Dahler-Larsen øges sandsynligheden for, at det der kommer ud af projektet, vil blive brugt efterfølgende, når interessenterne selv deltager i evalueringsprocessen. I denne sammenhæng på de studerende, der deltog i selve dokumentationsforløbet med optagelse af lommefilm, har fået mere læring gennem fokus på egne og de andres oplevelser og refleksioner om det at være udsat, at have en psykisk lidelse, eller en anden faglig tilgang i professionsuddannelse.

⁴ Dahler-Larsen, Peter (2016): *Vejledning om at evaluere innovative tiltag*, COI.

Dahler-Larsen skelner derudover mellem pragmatisk og transformativ evaluering. I pragmatisk partcipatorisk evaluering er evalueringens anvendelse det primære sigte. Mens transformativ evaluering i sig selv ses som en innovativ social forandringsproces.

*"Idealet er en demokratisk dialog, hvor en grænseoverskridende og transformativ social forandring sættes i scene."
(Dahler-Larsen, P. 2016:40)*

I de efterfølgende interviews med studerende pegede flere på, at de undervejs i projektet havde ændret deres syn og adfærd i forhold til udsatte grupper og mennesker med psykiske lidelser.

Lommefilm som dataindsamlingsmetode

Vi havde valgt at formidle evalueringen som et visuelt produkt, ud fra en forventning om, at vi med billeder og lyd i højere grad var i stand til at indfange og beskrive væsentlige elementer og resultater fra projektet. Samtidig forventede vi også, at et visuelt produkt kunne skabe større opmærksomhed hos både kommende studerende på VIA, som skulle have viden om projektet, men også andre med interesse for samskabelse og psykiatri⁵.

Til indsamling af datamateriale fandt vi en brugbar metode i lommefilm. Lommefilm.dk er et dansk firma, der har engageret sig i at få unge til at lave film på deres egne mobiltelefoner. Kodeordene for Lommefilms arbejde er tilgængelighed, kreativitet, involvering og aktivering. Lommefilm har især været engageret i undervisningsområdet og erfaringen er, at denne tilgang engagerer eleverne på andre måder end normal undervisning og kan bidrage med forskellige perspektiver på et givet emne⁶.

Vi har ikke i en dansk sammenhæng kunnet finde eksempler på evalueringer, hvor der er anvendt lommefilm, og kun i begrænset omfang litteratur om erfaringer med brug af "mobil made films" fra antropologisk forskning.

*"Det er relativt nyt, at mobile made films er begyndt at sprede sig fra at være begyndende og eksperimental på podcast og Vlogs til mere specifik brug i forhold til biografer, undervisning, reklamer og tidlig dokumentation og evaluering."
(Lambert-Jensen, F.K.: 2017:3).*

Vi ser dokumentationssporet som et læringsunderstøttende redskab. Selve projektets opbygning er med undervisernes ord praksisnær læring, der sker gennem mødet og samarbejdet med borgere med psykiske lidelser.

⁵ Aarhus Kommune og VIA deltog i Velfærdens Innovationsdag 2017 med en fælles præsentation af projektet i løsningsgalleriet. Vi oplevede stor interesse fra andre kommuner og organisationer for projektet og dokumentationssporet.

⁶ Se mere på www.lommefilm.dk

Samtidig er de studerende, ved at bruge lommefilm, ikke begrænset af evaluators udsyn, men giver eller tilbyder informanterne en visuel stemme, "a photo-voice"⁷.

Endelig havde vi en forventning om at ved at inddrage deltagerne direkte i evalueringen, med optagelse af film på deres mobiler undervejs i projektet af situationer og af egne, deres medstuderendes og De Splittergales tanker og refleksioner, så ville der blive skabt en yderligere læring.

⁷ Mogensen, M.; *Auto-fotografi som metode – når medarbejdertrivsel er et sociomaterielt fænomen*", 2014 16. årg. Nr. 3

4 Dokumentations- og læringssporet

Dokumentationssporet har været koncentreret om to projekter i hhv. 2016 og 2017. Der er gennemført en dokumentation og evaluering af processen op til og af selve forestillingerne i oktober 2016 og oktober 2017⁸. Der er indsamlet input og refleksioner gennem deltagerobservation og audiovisuelle optagelser fra en gruppe af studerende, som dels blev udvalgt af underviserne, dels meldte sig selv til opgaven. Evaluatorer fra Socialforvaltningen har derudover indsamlet data undervejs samt i interview med deltagere efterfølgende.

Første dag i projektet fik de studerende i dokumentationsgruppen en kort præsentation af dokumentationsmodellen og metode. De blev instrueret i at optage små videoklip på mobiltelefon ud fra en bestemt systematik med udgangspunkt i projektets fire formål⁹. Derudover fik de udleveret følgende beskrivelse:

IDEEN med dokumentationen er at afdække:

OM og HVORDAN samskabelse med mennesker med en psykisk sårbarhed og mennesker fra en kulturelt marginaliseret gruppe kan være med til at give både jer og dem:

- en anden og dybere forståelse for, hvad det betyder at have en psykisk sårbarhed eller tilhøre en kulturelt, socialt marginaliseret gruppe
- hvordan kunst som musik, dans, sang og skuespil kan være med til at gøre opmærksom på udsathed og rykke ved vores forforståelser og fordomme om hinanden.

Gennem videoptagelser (og fotos) skal I indfange SITUATIONER, der kan sige noget om:

- Kunsten som formidler af socialfaglige emner og facilitator for forandringer af jeres syn på mennesker, der lever med udsathed og marginalisering (mennesker "på kanten af samfundet", mennesker i subkulturer etc.)
- Mødet med og forestillinger om "den anden" ("den anden" kan være borgeren, roma'en, gøgleren, musikeren, brugeren i det sociale system, det kan også være din medstuderende på et andet fag: pædagogen, socialrådgiveren, læreren etc.)
- Normalitetsbegrebet sat under lup – (hvad er normalt for hvem og hvornår? hvad er "normalt" og hvem er "de normale" for dig?)

I skal være opmærksomme på situationer, hvor I undrer jer og tænker: "det var interessant" – eller "det havde jeg ikke forventet" eller "hvad skete der lige der?" eller "hvorfor gjorde/sagde han/hun mon det?", "hvorfor gjorde eller tænkte jeg lige det?"

Når de situationer opstår – kan I efterfølgende:

- lave en selvoptagelse, hvor I reflekterer over situationen/oplevelsen
- spørge medspillerne, om de vil deltage i et interview om det, I lagde mærke til under arbejdet med forestillingen
- lave en "fluen på væggen"-optagelse af "scener" fra samarbejdssituationer med forestillingen eller fra det, der foregår bag scenen – f.eks. smalltalk i pauser etc.

⁸"Båden gynger" 2016 og "Jeg er splittergal" 2017, se link s. 22

⁹ Se Indledning s. 5

5 At give kunsten en ny rolle i den socialfaglige indsats

I dokumentationsfilmen fra *Båden gynger* (2016) og *Jeg er splittergal* (2017) illustreres, hvordan de deltagende oplever samarbejdet om det fælles tredje som katalysator for udvikling af indsigt, viden om og forståelse af hinanden som mennesker med forskellige livserfaringer – udfordringer og perspektiver. De studerende oplever og sætter ord på, at fordomme og stigmatisering ikke blot foregår i relationen mellem udsatte borgere, det omgivende samfund og det offentlige system, mellem ”normale og gale”, men også mellem de forskellige fagretninger indenfor professionsuddannelserne:

”Megavigtigt at vi får så meget kendskab til hinandens fag – jeg tror, at det har udviklet mere, end vi lige regner med. Allerede nu har vi fjernet nogle af de fordomme mod hinanden, fordi vi har talt om det.”
(pæd.stud.2017)

I samskabelsen er ekspertrollen vendt på hovedet. Her er det de udsatte, borgere med psykiske lidelser, der er eksperterne på den fælles opgave: at beskrive problemstillinger omkring udsatte og sårbare grupper i samfundet. De studerende fortæller om, hvordan de har oplevet samarbejdet med De Splittergale og på tværs af de forskellige fagretninger:

”På læreruddannelsen snakker vi f.eks. ikke så meget om, hvad kan jeg gøre, hvis et barn i skolen ikke har det godt? Ved at snakke med De Splittergale er jeg blevet mere opmærksom på, hvor vigtigt det er at sørge for børns trivsel i skolen, fordi det kan få konsekvenser senere i livet.”
(lærerstud. 2017)

Det betyder også, at der er blevet åbnet op for, at de studerende har oplevet at kunne lære af hinandens fag og vigtigheden af dette for et fremtidigt tværprofessionelt samarbejde.

”Vi er mange om at tage teten – læreren plejer at være den, der styrer. Det har været udfordrende (at der har været mange forskellige ”stemmer” ind i det), men også meget lærerigt.”
(lærerstud. 2017)

Samstemmende fortæller de studerende, der har deltaget i dokumentationen, at de har fået ny og værdifuld indsigt og læring i psykiatriske problemstillinger og at leve på kanten af samfundet med en eller flere diagnoser eller psykisk sårbarhed.

Dette til trods for, at en stor del af de studerende i en øvelse den første dag i et af projekterne, tilkendegav at de i forvejen havde erfaringer med psykiske lidelser enten som pårørende eller egne erfaringer. De studerende blev bedt om at placere sig i én af fire grupper, ud fra deres kendskab til psykiske lidelser. Grupperne var definerede som følgende og tallet i parentes indikerer antal studerende, der valgte gruppen. Kendskab til psykiatriske lidelser eller diagnoser 1) hos nære slægtninge, forældre, søskende (14 studerende) 2) hos venner og bekendte (9 studerende) 3) selv har eller har haft en psykisk lidelse eller diagnose (6 studerende), 4) ingen kendskab (1 studerende).

Knap halvdelen af de studerende markerede således, at de havde kendskab til psykiske lidelser blandt deres nære slægtninge, mens knap en tredjedel havde en eller flere i deres netværk med psykisk lidelse. Og en femtedel af de studerende tilkendegav selv af have eller have haft en psykisk lidelse eller diagnose.

Flere af de studerende fortæller, at de har fået øje på, at psykisk sårbarhed dækker over mange ting, og kan have mange ansigter. Ligeledes at man ikke nødvendigvis kan se på en person, hvordan vedkommende har det. De fortæller også, at de har fået øjnene op for, at psykisk sårbare også kan have nogle helt specifikke kvalifikationer og ressourcer.

”Jeg har lært, at man godt kan være intelligent, selvom man har en diagnose. Det har været en øjenåbner. Og noget som jeg bestemt kan tage med mig i min fremtidige lærergerning. For eksempel det at være opmærksom på, hvilke andre ressourcer mennesker med forskellige udfordringer som ADHD og lignende har. Carsten har vist mig, at der er mange ting, som han ikke kan, men så kan han digte og synge.”
(lærerstud. 2017)

Studerende fortæller om, at de i de første møder var usikre på, hvordan og hvad de kunne snakke med De Splittergale om, og i starten var tilbøjelige til at holde sig tilbage med kommentarer og spørgsmål. Flere havde gerne set, at forløbet havde strakt sig over længere tid.

”De tre uger gik bare så stærkt- man følte først til slut, at det var der, man havde lært hinanden godt at kende.... Og fået gode relationer. Man kunne godt have brugt at bygge videre på det -... få nogle venskaber...”
(lærerstud.2016.)

Fra udsat og isoleret til ekspert og fællesskab – De Splittergale

Samskabelsesprojekterne har givet værdi både for de fra De Splittergale, der har været med i Den Gode Galskab, men det har også haft betydning for hele gruppen af De Splittergale. Der har været en form for afsmitning af de erfaringer, der er gjort med samarbejde på tværs, udsatte og studerende på lige fod.¹⁰

Jon Skjerning-Rasmussen fortæller, at det har været interessant at se, hvordan fordommene – der går begge veje – har ændret sig undervejs. Både De Splittergale og studerende fortæller, hvordan de oplevede at den usikkerhed, især de studerende havde i forhold til, hvordan man skulle kommunikere, i løbet af projektet ændrede sig og har resulteret i, at der er blevet dannet værdifulde netværk mellem De Splittergale og studerende. Flere studerende er efterfølgende blevet en del af De Splittergale, ligesom der er etableret venskaber på Facebook.

”Det (projektet) har givet venskaber, jeg ellers ikke har fundet i den psykiatriske verden. Så havde jeg haft De Splittergale, men ikke alle jer andre. Ved at deltage i projektet, har jeg fundet ud af, at jeg godt kan fungere i en almindelig verden også. Jeg er altid hamrende sørgmodig, når det er slut. Så jeg håber, der kommer flere projekter.”
(medlem af De Splittergale 2017)

¹⁰ Interview med Jon Skjerning-Rasmussen, tovholder for De Splittergale og facilitator ved konferencerne i fbm. samskabelsesprojekterne.

*”Jeg kan ikke leve af de her projekter, men heller ikke leve uden!”
(medlem af De Splittergale 2017)*

Udover de relationer og netværk, der er skabt mellem De Splittergale og studerende, fortæller medlemmer af gruppen, hvordan Den Gode Galskab som projekt har været med til at give dem nogle værdifulde oplevelser og mening, i en dagligdag præget af store udfordringer og begrænsninger for livsudfoldelse.

*”Fedt projekt, specielt at komme herhen og opleve, at folk kan finde ud af at arbejde sammen. Jeg har overhovedet ikke lavet noget i flere år – jeg går fra at lave ingenting og så til nærmest at arbejde i normale arbejdstider.”
(medlem af De Splittergale 2017)*

*”Jeg har siddet derhjemme uden at lave noget i lang tid: i min egen hjemmelavede skraldespand – så jeg er bare så glad for at kunne komme herved og møde nye mennesker og kunne stå op hver dag. Det har givet mig en grund til at være i gang, ellers mister man motivationen. Det at møde nye mennesker, giver en ny horisont ... og det er med til at motivere én ... til at komme frem ...”
(medlem af De Splittergale 2017)*

*”Den Gode Galskab har betydet rigtig meget for mig. Det er de tre uger om året, jeg lever.”
(medlem af De Splittergale 2016)*

Har Den Gode Galskab gjort indtryk og sat sig spor hos publikum – og deltagere?

Kulturby 2017 samarbejder med Aarhus Universitet om en samlet evaluering af Kulturby-projekterne. Her er Den Gode Galskab blandt andet valgt ud.

Efter forestillingen *Jeg er Splittergal* blev der lavet en spørgeskemaundersøgelse. Der er indhentet svar fra 84 respondenter¹¹.

Respondenterne er blevet spurgt, hvorvidt forestillingen har påvirket kendskabet og holdningen til psykisk sårbare.

Svarene afspejler, at en stor del af respondenterne har psykisk sårbarhed tæt inde på livet, hvorfor flere udtaler, at det ikke har påvirket holdning eller kendskab, mens andre oplever at forestillingen har givet dem et nuanceret billede af psykisk sårbarhed, større forståelse og empati, nye indsigter og viden, og at den var udfordrende, inspirerende og tankevækkende.

98 % vurderer forestillingen positivt eller meget positivt. Respondenterne har uddybet vurderingen med kommentarer, der omfatter tema og budskab i forestillingen med fokus på psykiske lidelser og tabuisering, samspillet og ligeværdigheden på scenen og det kunstneriske niveau og udførelse.

¹¹ Uredigeret samleanalyse fra projektet *Jeg er Splittergal* 2017, af rethinkIMPACTS 2017, Aarhus Universitet

80 % vurderer at forestillingen henvender sig til et mangfoldigt publikum, samtidig afspejler besvarelsenerne, at en overvejende stor del af publikum (76 %) har kendskab til én eller flere personer med psykisk sårbarhed i sin omgangskreds.

De følgende udtalelser beskriver, hvordan det at bruge kunsten: teater, musik og sang som formidling af meget alvorlige problemstillinger, opleves som tilskuer, og hvordan det kan tilføre de studerende vigtig læring i en kommende profession:

"At se De Splittergales personlige historier formidlet gennem musik og sang - man kunne næsten mærke angsten i egen krop."

"Som studerende at have mulighed for at trænge ind i De Splittergales rum - det må skabe bedre professionelle at skulle spille angst."¹²

Endelig beskrives forestillingen som følelsesmæssigt bevægende, inspirerende, sjov, sanselig og i høj grad nytænkende.

Paneldebat: Udsatte i fremtiden kræver nye kompetencer fra medarbejdere

I den efterfølgende paneldebat blev de berørte temaer fra forestillingen om fordomme og stigmatisering af udsatte mennesker og grupper debatteret mellem indbudte politikere, kommunale embedsfolk, publikum og deltagerne fra samskabelsesprojektet.

Deltagerne blev opfordret til at bidrage med kommentarer og spørgsmål samt erfaringer og indsigt fra deres personlige og professionelle liv.

I forlængelse af *Jeg er Splittergal* blev der spurgt ind til:

- Hvordan møder vi som samfund psykisk sårbare? Og hvordan kan vi i praksis undgå fordomme og stigmatisering?
- Hvordan får vi plads til mere empati, nærvær og individuelt råderum i et system præget af kontrol og målstyring?
- Hvordan uddanner vi fremtidens fagfolk til en virkelighed, som ofte er meget mere forvirrende og nuanceret end mange umiddelbart tror?

Paneldebatten åbnede op for mange forskellige tanker og ideer til fremtidens psykiatri, og mødet mellem borgere med psykiske udfordringer, de professionelle og det omgivende samfund. Her er et udpluk af bemærkninger og kommentarer fra politikere, fagprofessionelle og publikum:

- *"Den Gode Galskab er en illustration af, at sang, musik og kreativitet bør spille en større rolle i vores behandlingstilbud."*
- *"Udfordringer i arbejdet med udsatte – de oplever, at de ikke bliver hørt, ingen lytter til dem, at de bliver puttet i kasser, andre vil definere dem, de får ikke lov til at definere sig selv."*
- *"Forestillingen er et eksempel på, at udsatte får lov til at fortælle sin egen historie, uden at der er nogle, som ændrer på den."*

¹² Uredigeret samleanalyse fra projektet *Jeg er Splittergal* 2017, af rethinkIMPACTS 2017, Aarhus Universitet

- *"Det er godt som professionel at blive forstyrret i vores vaner og rutiner, og tænke i andre metoder. Kan vi erstatte skemaer med noget kreativt, for eksempel tegne eller male en handleplan?"*
- *"Den Gode Galskab har stillet spørgsmålet: Er det de udsatte og psykisk sårbare, der skal under behandling, eller er det vores fordomme?"*
- *"Kommunen kommer til at kræve nogle nye kompetencer af jer studerende. I fremtiden skal vi arbejde mere ude i lokalsamfundet – og det kræver nye kompetencer at skulle høre og handle ud fra borgernes ønsker, f.eks. hvordan får man integreret udsatte i almindelige klubber?"*
- *"Projektet er med til at vise, at det handler om, at medarbejdere skal kunne turde flytte sig sammen med de borgere, man arbejder sammen med."*
- *"Det kræver samarbejde med brugerne og med græsrodsbevægelser. Vi kan ikke gøre det alene som kommune, men skal inddrage erfaringer fra brugerne f.eks. gennem peer-tanken."*

Om metoden og anvendelse

Valget med at afprøve en anderledes evalueringsmodel og anvende lommefilm til dataindsamling har givet os nogle erfaringer med:

- Deltager-inddragelse i evaluering/dokumentation
- Lommefilm som metode til dataindsamling og præsentation af en proces
- Samarbejde på tværs med VIA og De Splittergale

En af de store udfordringer i forhold til at bruge de studerende i indsamling af data handler om tid og commitment.

Den første kontakt, vi havde med de studerende og de øvrige deltagere, var den dag, hvor projektet startede op. Deltagerne havde meldt sig til at lave teater/drama, og deres forventninger var rettet mod disse aktiviteter, mens dokumentationsopgaven først blev præsenteret på dagen. I 2016 havde VIA underviserne udpeget 10-12 studerende, der fik en kort intro til baggrund og ide med deltager-involverende evaluering, opgaven og den tekniske del af dataindsamling. I 2017 blev dokumentationsdelen præsenteret for de studerende den første dag som en del af den samlede præsentation og intro til forløbet. De studerende blev bedt om at stille med to repræsentanter fra hver af de fire studieretninger, som ville indgå i dokumentationsgruppen. De fik en kort introduktion og skriftlig vejledning i opgaven og fik i de tre uger løbende sparring og remindere i forhold til at optage og indsende filmklip med egne og øvrige deltageres refleksioner.

Det var nyt for de studerende at lave dokumentation/evaluering på denne måde. Det betød blandt andet, at det for nogle var grænseoverskridende at tage kontakt med og interviewe f.eks. De Splittergale:

"Man har dem lige ved hånden, men spørger man dem (De Splittergale)? – tre uger er måske ikke lang proces nok til at turde spørge dem. - Jeg troede, at det er grænseoverskridende – for dem – at blive spurgt – men det tror jeg egentlig ikke, at det var."

(pæd.stud.2016)

I det første dokumenterede projekt i 2016 fik vi nogle gode råd fra deltagere i dokumentationsgruppen i forhold til at klæde dem på:

”Jeg synes der er mange, der har filmet men måske har de været mere kritiske i forhold at sende det- måske skulle man sige, at de bare skulle sende, hvad de havde – folk har måske været mere optaget af, at de skulle svare på spørgsmålene. Måske skulle I sætte mere ind på at sige, det skal ikke være så pænt eller kravfyldt – så havde I fået flere – de var måske bange for, at de ikke havde svar på det.”
(pæd.stud., 2016)

Selve metoden med lommefilm, at anvende mobil som dataindsamlingsværktøj, fandt de studerende var nemt, da de i forvejen er vant til at bruge digitale medier, optage og sende til hinanden.

”På en eller anden måde var det meget glidende og harmonisk, fordi jeg i forvejen bruger snapchat rigtig meget til at fortælle, hvad jeg laver. Så udfordringen var mere det, at man skulle huske sig selv på at gøre det.”
(pæd.stud. 2016)

”We transfer (app'en) var god, fordi man kunne sætte længere videoer ind. Og det var smart at køre igennem en app og ikke skulle have det over på en pc og sende det – men det var nyt for mig og derfor skulle jeg lige huske at bruge det.”
(pæd.stud. 2016)

”Jeg tror, at nogle af deltagerne syntes, det var grænseoverskridende, fordi det var video. Mere intimt. Folk blev meget selvbevidste, at de skulle optages”... For mig er det nemmere at tage selfies – det virker mere grænseoverskridende at interview andre.”
(pæd.stud. 2016)

6 Opsamling

Evalueringen og de to dokumentationsfilm viser, at samskabelsesprojekterne i Den Gode Galskab er lykkedes med at få sat fokus på:

- At give kunsten en ny rolle i den socialfaglige indsats
- At inddrage kulturelt marginaliserede grupper
- At få øje på ressourcer hos mennesker "på kanten"
- At udfordre og gentænke normalitetsbegrebet

Evalueringen viser, at samarbejdet og den praksisnære læring har givet de studerende en større indsigt i og forståelse for, hvilke udfordringer psykisk sårbare og udsatte har. Samtidig er de også blevet opmærksomme på ressourcer hos mennesker, der lever på kanten.

En af de studerende fortæller, at der er flere oplevelser, som har gjort stort indtryk på hende, og som har rykket ved forestillingen om "de andre". Hun nævner blandt andet fortællinger fra De Splittergales liv. Fortællinger om det at være bruger i systemet, at opleve sig som et nummer og ikke et individ. Men også romaernes historier og fortællinger om det at tilhøre en udskaeldt og marginaliseret gruppe i deres hjemland har gjort stort indtryk.

"Vi har lært at samarbejde med andre mennesker, som vi ikke kender, og som vi ikke deler samme profession, nationalitet eller psyke med, og det har været rigtig godt."
(pæd.stud. 2016)

Samskabelsesprojektet har endvidere for nogle af de studerende resulteret i, at de har fået et større netværk på tværs af studieretningerne:

"Jeg har lært så meget af de mennesker, jeg har mødt, og knyttet så stærke venskaber til dem, at vi faktisk ses nu her efterfølgende, fordi vi ikke kan lade være. Vi kan ikke lade være med at skabe noget sammen, og skabe musik sammen og være sammen. Det sammenhold jeg har her, har jeg slet ikke oplevet andre steder på VIA. Jeg føler mig mere tilpas på det her store undervisningssted, fordi nu kender jeg pludselig nogen."
(lærerstud. 2016)

Men ikke blot samarbejdet med studerende på tværs af fagretninger, romaer og De Splittergale, også samarbejdet med os i dokumentationsteamet, som repræsentanter for Kommunen, har givet de studerende en ny og nuanceret forståelse for socialforvaltningens rolle og opgave:

"Det er jo første gang, jeg arbejder sammen med nogle fra kommunen. Så det der med at se jer i samspil med et anderledes projekt og noget nytænkning, det har været interessant."
(pæd.stud. 2016)

Det havde været optimalt at få alle grupper af deltagere inddraget i dokumentationsprocessen, for at få alle vinkler med. Når det ikke lykkedes, var det et spørgsmål om ressourcer og tid i forhold til projektets relative korte varighed. Vi har derfor efterfølgende suppleret data med interview af De Splittergale.

Opsummering. Hvad kan lommefilm og deltagerinddragelse ift. dokumentation?

- Give deltagerne mulighed for at se sig selv udefra – reflektere over egen læring i processen
- Give deltagerne ideer til og afprøve andre dataindsamlings- og formidlingsmetoder (visuelle) på studiet, men også i en fremtidig jobfunktion
- Give de studerende en træning i at være undersøgende refleksiv i forhold til det, de lærer
- Give fremtidige studerende mulighed for at se og høre andre studerende på filmene fortælle om andre typer læreprocesser
- Give studerende på professionsuddannelserne mulighed for at se og høre psykisk sårbare og udsatte som eksperter og med forskellige ressourcer.

"Først, når man bliver lukket ind i et rum med tre forskellige grupper, er der modsætninger, og så efter tre uger er det modsætninger, som ændrer sig til noget ensartet"
(medlem af De Splittergale 2016)

7 Litteraturliste

1. Dahler -Larsen, Peter 2016: *Vejledning om at evaluere innovative tiltag*, Center for Offentlig Innovation (COI)
2. Lambert-Jensen, Frederik Kromann, 2017: *Tillidsdannelse i Projektdanmark. Med teateropsætning som case*. (speciale på AAU) [Se materialet her](#)
3. Lambert-Jensen, Frederik Kromann, 2017: *Using Mobile made films for participatory evaluation*. (opgave på politologisk seminar, AAU) [Se materialet her](#)
4. Langsted, J., Larsen, C.R., Hannah, K., 2005: *Ønskekysten, Klim*
5. Mogensen, Mette, 2014: "Auto-fotografi som metode – når medarbejdertrivsel er et sociomaterielt fænomen" *Nyt om arbejdsliv*, 16. årg. Nr. 3
6. Tortzen, Anne: *Samskabelse som røgslør*, debatindlæg på Altinget, 27. sept. 2017
7. Tortzen, Anne: *Samskabelse i kommunale rammer – hvordan kan ledelse understøtte samskabelse?* (Ph.d. afhandling 2016, RUC)

Se: http://www.nyt-om-arbejdsliv.dk/images/pdf/2014/nr3/tfa3_2014_008_022.pdf

Øvrigt materiale: faglitteratur, skønlitteratur, film og artikler:

Se: <http://via2017.via.dk/projekter/den-gode-galskab/materiale-til-inspiration>

Artikler: <http://via2017.via.dk/projekter/den-gode-galskab/det-skriver-pressen>

Duus, Hanne, VIA 2016: *Teater om fordomme og udsathed*

<http://via2017.via.dk/da/projekter/den-gode-galskab/teater-om-fordomme-og-udsathed>

Fra forestilling 2017: Jeg er splittergal: Sange fra forestillingen, referat fra paneldebat mm

Se: <http://via2017.via.dk/projekter/den-gode-galskab/jeg-er-splittergal>

Dokumentationsmateriale – film:

- Dokumentationsfilm *Båden gynger* (2016), Aarhus Kommune: <https://youtu.be/jISbdyZJxTA>
- Dokumentationsfilm *Jeg er splittergal* (2017), Aarhus Kommune: <https://youtu.be/NdoFWW1TQWA>
- Roed, Andrea: *Båden gynger DTE forestilling VIA efterår 2016:* https://www.youtube.com/watch?v=m_CvV6VbJGk

BILAG 1

Aktiviteter i Den Gode Galskab 2013-2017

Titel	Indhold	Deltagere	Periode
Født som menneske	Teaterprojekt om udsatte og sindslidelse	Studerende fra lærer-, pædagog-, diakon-, socialrådgiver-uddannelserne på VIA De Splittergale	Forår 2013
Normal/gal	Teaterprojekt med historier fra sindslidendes liv	Studerende fra lærer-, pædagog-, diakon-, socialrådgiver-uddannelserne på VIA De Splittergale	Forår 2014
Blæs på	Teaterforestilling med fokus på sindslidelser	Studerende fra lærer-, pædagog-, diakon-, socialrådgiver-, og administrationsbachelor uddannelserne på VIA De Splittergale	Efterår 2014
Syg nok	Forestilling med billeder på de otte mest almindelige psykiatriske diagnoser	Studerende fra lærer-, pædagog-, diakon-, socialrådgiver-, og administrationsbachelor uddannelserne på VIA De Splittergale	Forår 2015
How inuit are you?	Fokus på fordomme om udsatte grønlandere i Danmark. Teaterstykket er bygget op omkring ti forskellige historier inspireret fra fortællinger fra det virkelige liv hos herboende udsatte grønlandere	Studerende fra lærer-, pædagog-, diakon-, socialrådgiver-, og administrationsbachelor uddannelserne på VIA	Efterår 2015
Hvad er det I glør på?	Debatteater med fokus på forskelle og fællestræk mellem danskere og grønlandere	42 Studerende fra pædagog-, socialrådgiver-, diakon-, og administrationsbachelor uddannelserne på VIA 20 grønlandske studerende fra Socialpædagogisk Seminarium, Nuuk	Forår 2016
Når båden gynger	Sigøjnerfestival med dans, sang, musik og skuespil. Fortællinger om	Studerende fra lærer-, pædagog-, diakon-, og	Efterår 2016

	livet på kanten af samfundet De Splittergale Romaer fra Lakatos Family Gypsy Dance Group	socialrådgiver-, uddannelserne på VIA	
Nugika	Forestilling om udsathed og livet på kanten	Studerende fra lærer-, pædagog-, diakon-, og socialrådgiver-, uddannelserne på VIA Grønlandske studerende fra Socialpædagogisk Seminarium i Sisimut	Forår 2017
Jeg er splittergal	Teaterprojekt med fokus på marginaliserede grupper. Forestillingen er bygget op om historier fra de 6 deltagere i De Splittergale	30 studerende fra lærer-, pædagog-, diakon-, socialrådgiver-uddannelserne på VIA 6 fra De Splittergale	Efterår 2017

Materialer fra forestillingerne:

1. **Født som menneske (2013)**
2. **Normal/gal (april 2014)**
3. **Blæs på (okt. 2014)**
Fotoserie VIAS hjemmeside <http://via2017.via.dk/projekter/den-gode-galskab>
4. **Syg nok (april 2015)**
Artikel Socialpædagogen <http://via2017.via.dk/projekter/den-gode-galskab>
5. **How inuit are you? (okt. 2015)**
Fotoserie <http://via2017.via.dk/projekter/den-gode-galskab/how-inuit-are-you>

Artikel Hanne Duus: Fokus på udsatte grønlandere <http://www.via.dk/om-via/presse/artikler/fokus-paa-udsatte-groenlaendere>
6. **Hvad er det Iglor på? (april 2016)**
Kort tekst og fotoserie (VIA)
7. **Når båden gynger (okt. 2016)** artikel Weekendavisen: *Støvledans og ballarinaer*.
Folder om Båden gynger.

Hanne Duus artikel: Teater om fordomme og udsathed
<http://via2017.via.dk/projekter/den-gode-galskab/teater-om-fordomme-og-udsathed>

Aarhus Kommune, Udvikling, Socialforvaltningen, dokumentationsfilm: Den Gode Galskab - Båden gynger

8. Nugika (april 2017)

Artikel i Sermitsiaq, Gitte Smedemark <http://sermitsiaq.ag/dans-sang-humor-fejede-fordomme-vaek>

9. Jeg er splittergal (okt. 2017)

Aarhus Kommune, Udvikling, Socialforvaltningen, dokumentationsfilm: Jeg er splittergal

Refleksioner fra en pædagogstuderende.

Teaterkoncerten Jeg er splittergal – et tværfagligt projekt. En del af Aarhus Kulturbym 2017.

Se vore tanker om mennesket

Det geniale – det musikalske – det normale – og alt derimellem

Åben dit sind

Snak om det du oplevede

Jeg blev meget interesseret i at deltage i projektet, da jeg fik det præsenteret af vores underviser. Jeg blev meget glad, da jeg fik at vide, jeg var kommet med. Jeg var dog også lidt bekymret – er jeg nu god nok til det her? Mine forventninger blev indfriet til fulde.

At arbejde med seks medlemmer af gøglertruppen De Splittergale, få et hudløst ærligt indblik i deres hverdag og virkelighed og samtidig arbejde sammen med og lade mig inspirere af disse fantastisk dygtige, kreative mennesker med noget på hjerte. Vi har hørt om op- og nedture, hvad der optager dem, deres tanker og drømme. Jeg er imponeret over, at de som vender op og ned på nat og dag pga. deres psykiske problemer, alligevel formår at møde op og bidrage til forestillingen. Vi arbejder koncentreret – og vi har alle brug for pauser. Kreativt arbejde er også hårdt arbejde!

At arbejde sammen med studerende jeg ikke kendte på forhånd, både fra min egen uddannelse og fra lærer- diakon- og socialrådgiveruddannelsen. At se og mærke noget vokse frem. At få feedback fra undervisere, medstuderende og De Splittergale. At opleve vores forskellige evner smelte sammen til en forestilling er fantastisk.

Vejen dertil var ikke lige, der var nogle bump undervejs – vi har vendt og drejet ideer, vi har forkastet noget og ændret noget andet i den kreative proces. Vi har afprøvet forskellige vinkler og virkemidler. Vi har lyttet til musik og sang, efterhånden som materialet blev færdigt. Vi har sunget, danset, grinet og været frustrerede. Og det har i den grad været lærerigt, sjovt, udfordrende og givende, både personligt og fagligt.

Vi skal alle arbejde med mennesker, når vi er færdige. Vi kommer til at møde sårbare mennesker i alle størrelser i vores arbejdsliv. Og jeg tror på, at et projekt som dette ruster os bedre til at se igennem sårbarheden og finde styrkerne hos de mennesker, vi møder på vores vej. Kodeordet her vil for mig være respekt for det enkelte menneske og dets tanker og drømme. Det jeg kalder kærlige puf – at opmuntre til at prøve det, der er svært – og være klar til at støtte/trøste, hvis det ikke lykkes første gang, er for mig en måde at vise respekt for den, jeg arbejder med.

At arbejde kreativt med forskellige temaer er brugbart med mennesker i alle aldre. Det, der kan være svært at tale om, kan for nogen bedre udtrykkes gennem drama, tegning, dans. Det vil jeg gerne tage med mig i mit fremtidige virke som pædagog.

Jeg håber, at vi kan bidrage til at nedbryde barrierer og tabuer og få indrettet et samfund, der respekterer alle. Et samfund, hvor det er ligeså acceptabelt at have psykiske problemer som at have fysiske sygdomme.

Længe leve kreativiteten! *Kirsten Rasmussen, pæd.stud. VIA, okt. 2017*

UDGIVET AF

Udvikling, Socialforvaltningen, Aarhus Kommune

UDARBEJDET AF

Ingeborg Kragegaard, udviklingskonsulent

UDGIVELSEÅR

2018

Rapporten kan ses på Udviklings hjemmeside:

www.udviklingsenheden.dk

Udvikling er en enhed i Aarhus Kommunes Socialforvaltning.

Enheden bidrager til, at Socialforvaltningen leverer professionelt, gedigent og innovativt socialt arbejde og udvikler nye og bedre løsninger – så borgeren bliver bedre til at mestre sit liv.